

Enhed
Kommunaljura

Sagsbehandler
Lise Brandi-
Hansen

Sagsnr.
2023 - 1199

Doknr.
597138

Dato
17-04-2023

Notat om, hvorvidt initiativretten gælder en sag, der er afgjort af et stående udvalg

Henvendelsen

En kommune har telefonisk spurgt, om et medlem af kommunalbestyrelsen har ret til at få en sag på kommunalbestyrelsens dagsorden, selv om sagen er identisk med en sag, der allerede er afgjort af et stående udvalg. Der er ikke tale om en sag, hvor nye oplysninger eller ændrede forhold er kommet til.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets svar

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har telefonisk besvaret spørgsmålet bekræftende. Det vil sige, at initiativretten efter § 11, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse¹ *ikke* afskæres ved, at sagen forinden er afgjort af et stående udvalg.

Ministeriet her herved henvist til følgende:

- Lovbemærkningerne til lovfæstelsen af initiativretten, der skete ved lov nr. 629 af 23. december 1980. Af lovbemærkningerne fremgår det bl.a., at den allerede før lovændringen gældende initiativret udsprang af den tidligere i lovens § 22 fastsatte bestemmelse om kommunalbestyrelsens og udvalgenes over- underordningsforhold. Se Folketingstidende, 1980-81, tillæg A, sp. 448, lovforslag nr. L 16, hvoraf blandt andet fremgår:

”I styrelseslovens § 2, stk. 1, er det fastsat, at kommunalbestyrelsen er kommunens styrende organ. Kommunalbestyrelsens almindelige overordningsforhold over for de øvrige kommunalpolitiske organer, udvalgene og borgmesteren (og som følge heraf alle dele af den kommunale administration) gælder, medmindre andet følger af lovgivningen, herunder af styrelseslovens eller –vedtægtens bestemmelser. I den gældende § 22 fastslås kommunalbestyrelsens overordningsforhold i forhold til udvalgene. Bestemmelsen er kædet sammen med en ret for ethvert medlem af kommunalbestyrelsen til at indbringe ethvert spørgsmål om udvalgenes virksomhed for denne. Denne sidste bestemmelse opfattes imidlertid som værende udtryk for en almindelig kommunalretlig grundsætning om, at ethvert medlem af kommunalbestyrelsen for denne kan indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender. [...]”

- Indenrigsministeriet har i en sag, Resumédata-basen 73.1.2, hvor et udvalgsflertal havde ønsket en sag behandlet på ny i kommunalbestyrelsen, og dette blev afvist af kommunalbestyrelsens flertal, bl.a. udtalt:

¹ Bestemmelsen lyder: ”Ethvert medlem af kommunalbestyrelsen kan for denne indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender samt fremsætte forslag til beslutninger herom.”

”I denne anledning skal man meddele, at en kommunalbestyrelse i tilfælde, hvor der på dagsordenen for et kommunalbestyrelsesmøde er sat en sag, hvori der tidligere er truffet afgørelse af kommunalbestyrelsen, efter almindelige principper for kommunal sagsbehandling vil kunne træffe beslutning om, at sagen ikke skal undergives fornyet realitetsbehandling, medmindre der foreligger sådanne nye oplysninger eller ændrede forhold, at der er sket en væsentlig ændring i grundlaget for den oprindeligt truffe beslutning.”

- Af Hans B. Thomsen m.fl., Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2022, s. 250, fremgår bl.a.:

”Der gælder den begrænsning i et medlems ret til at få en sag på dagsordenen, at et medlem normalt ikke kan kræve at få en sag optaget til fornyet behandling, når kommunalbestyrelsen én gang har truffet beslutning i den. For at et sådant krav kan stilles, må der foreligge nye oplysninger eller ændrede forhold, således at der er sket en væsentlig ændring i grundlaget for den oprindeligt truffe beslutning.”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har således ikke fundet, at det forhold, at Indenrigsministeriet i nedenstående udtalelse, jf. Resumédata-basen 03.1.5, anvendte en passiv formulering, så det ikke fremgår, at sagens første behandling skal være foretaget af kommunalbestyrelsen (her amtsrådet) for at afskære initiativretten, jf. kursivering, kan føre til et andet resultat. Af udtalelsen fremgår blandt andet følgende:

”Der gælder imidlertid den begrænsning i et medlems ret til at få en sag på dagsordenen, at et medlem normalt ikke kan kræve at få en sag optaget til fornyet behandling, *når der én gang er truffet beslutning i den*. For at et sådant krav kan stilles, må der foreligge nye oplysninger eller ændrede forhold, således at der er sket en væsentlig ændring i grundlaget for den oprindeligt truffe beslutning.”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har herved lagt vægt på, at den første afgørelse i den omhandlede sag var truffet af amtsrådet.

For en god ordens skyld tilføjes, at kommunalbestyrelsens flertal altid kan beslutte at genoptage behandlingen af en sag, med mindre kommunen udadtil er bundet af den én gang truffe afgørelse i sagen.